

«ԴԱՓՆԻ» ԻՆ ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԹԻՒԸ

«ԴԱՓՆԻ» կոմունիստները ինքն իր դեմ իր կողորի» վերնագրով յօդուած մը հրատարակած էինք Բազմավեկի Մարտի թիւին մէջ: Այժմ Զմիւտնեան այդ ամսաթիւերը իր ԶԻԻ թուով կը փորձէ հակիրճ պատասխան մը տալ, այն ալ փախստական ձեւի տակ, ինքզինքն անկարող զգալով մեր փաստերը հերքելու, և անշուշտ միանգամայն տարակոյցներ չարթնցնելու համար ընթերցողաց ստիճին մէջ:

Իր միակ հերքումը սա է. «Հայ Եկեւեղեցւոյ մեկնաբանական բոլոր հին գրուածքներն, ինչպէս յայտնի է, թարգմանուածքներն են նոյն շրջանի Աստուածաբանական մեծ դպրոցներու տեսութեանց և մեկնաբանութեանց: Մենք հիացած մամբ կ'ստենենք թէ մեր նախնիք «նախընթացած են այն մեկնաբանութիւն» «ներք թարգմանի» որոնք ժամանակի «ըմբռնումին կ'համապատասխանէին, նոյն «այդ սկզբունքով կ'կարծենք թէ մեր «աշխատակիցներէն «Վրոյր» ևս ներկայ «դարուս ըմբռնումին համապատասխանող «Ս. Գրքի մեկնութիւններն է որ կը ծաւալուին ընթերցողաց...»:

Կը պատասխանենք:

Մինչ նախնիք մէկ կողմէն կը նախընտրէին թարգմանել իրենց դարուն ուղիղ մեկնաբանութիւնները, միւս կողմանէ ալ խօսքով ու գրչով կը մաքառէին ժամանակի մոլորութեանց դէմ. «նոյն այդ սկզբունքով» է որ մենք ալ հերքեցինք Վրոյրի յօդուածները և երկարորէն բացատրեցինք նաև թէ ճշմարտութիւնը մէկ է, աստուածային է և անկախ՝ դարերու փոփոխական ոգիէն և ըմբռնումէն որ բազմազան և մարդկային է: Որով ԴԱՓՆԻ և Բանապաշտներու ամենամեծ սխալն է՝ Եկեղեցւոյ վարդապետութիւնները փոխել զարուն ոգիին յարմարքները ուզելով, որ աստուածայինը մարդկային ընել ուզել է: Ասոր իբր ապացոյց մէջ բերինք Վրոյրի բազմաթիւ հակասութիւնները՝ զորս որ և է զարու գիտութիւն

կը դատապարտէ. վասն զի ժամանակիս ըմբռնումը ինչ ալ ըլլայ՝ երբեք չի կրնար ներել որ յառաջդիմութեան դիմակով մեղաշուի որչափեան և տրամաբանութեան դէմ: «ԴԱՓՆԻ» այս ամէնը գիտնալով և զգալով հանդերձ, կ'ախորժի ժպիտով մը խեղաթիւրել մեր խօսքերը և հրատարակել իր կողքին վրայ իբր գովեստ՝ ինչ որ պարտաւի արժանի համարած էինք: Կը դենք հոս դէմ առ դէմ մեր գրածը և իր հրատարակածը, ուսկից ընթերցողը կրնան դառնել թէ ինչ աստիճանի արժէք պէտք է ունենան բոլոր այդ շողողուն տերեւները որոնցմով «ԴԱՓՆԻ» կը սիրէ պնդուիլ:

ԲԱԶՄԱՎ. 1922

ԴԱՓՆԻ, 1922.

Մարտ, էջ 84.

Շատեր նաեւ զով որչափեան «ԴԱՓՆԻ»-ի հրատարակումը 1921, Օգ. 1էն սկսեալ, — դրոշմակամ թերթ մը որ քաջատրու ու յիշեցնէ ժողովրդեաց իր հաստատելը, ամոր հաստատը քանիւս լը ըմէ, ամոր մտքով մէջ մշտաբար զգացում կրօնական զգացում մը: Մեր ու ծկումները, ծանօթացնէ իր ցախմիաց կրօնական գործը, իր եկեղեցւոյ ծագումն ու գիտաբար դարաշրջանները ամոր պատմութեան. անի իմը որ կը զգացուի թէ կը պակսի հայ հասարակութեան մէջ՝ ամեն շրջաններում լոյս տեսած միայն թերթերը մերկայանալ խաւարած ըլլալուն: Զմիւտնեան ևս անկէր օրինակ՝ ընծայեց, և տեղեկը Սրբազանք իր յուր խորհրդով եկեղեցականներ՝ ծնունդ տուաւ նոր թերթին, «ԴԱՓՆԻ»-ին, զայն անթիւստ շարունակելու դիտումով: Որով «ԴԱՓՆԻ»-ն կ'ըմբռնէ իր զարար ոտան է, ընծայեց ևս եկեղեցականութեան կրօնական-գրական մշակուած լոյսը, Մակայմ կարելի է նկատել զայն մասին իբր շառաւիղ հայ հիմնեկեցւոյ հաստատելը: Մեր ու կիսմոտակ ու ամեն ոգի մեր:

Մայիս, Թիւ 9.

Ձեռք է հանուիլ փոքր

Զմիւտնեան ընծայեց օրի նախ որ ևս անկէր և Զմիւտնեան ընծայեց ևս անկէր: Տէր Ղեւոնդ Դուրեան Սրբազանք իր շուրջ համարներով իր ազգէս ևս կրօնասէր և խորհրդական գիտակից արդեաններ, կը շարունակէ անթարաժ պահել կրօնութիւնը ԴԱՓՆԻ, որուն կիսմոտակն է Ուսուցիչ-Դպրոց-Դպրարարը Համալսարանը: Սրբազանք «ԴԱՓՆԻ» կրօնակերպութեան հրատարակումը զոգնուած կրօնական ծագումով մը որչափեան ընծայեց ձեռքով: 1921 (Օգոստոս 1էն, ամէն տեղ միայն զարար ոտան է, ընծայեց Հայ եկեղեցականութեան կրօնական-գրական մշակուած լոյսը:

Վհեհե. 1922 Մարտ 1

Հ. Գ. ՈՍԿԱՆ